

Natura 2000 en waterwinning, een aanvulling

In de uitgave van H₂O van 24 maart jl. gaven Bernhardi, Meuleman, Slok en Van Baalen een antwoord op de vraag 'Habitatrichtlijn en waterwinning: gaat dat samen of niet?'. In het artikel wordt onder meer het advies gegeven aan te haken bij het opstellen van beheerplannen. Marcel de Theije en Arjan Bossenbroek van Witteveen+Bos willen deze aanbeveling aanscherpen.

De auteurs vestigen naar onze mening terecht de aandacht op het fenomeen beheerplannen, een wettelijk verplicht document voor Natura 2000-gebieden. Aangegeven wordt dat die beheerplannen de instandhoudingsdoelstellingen bevatten alsmede een overzicht van de hoofdlijnen van beleids- en beheersmaatregelen om die doelen te bereiken. Ook wordt opgemerkt dat die beheerplannen beschrijven welke activiteiten wel en niet mogelijk zijn in en om die gebieden. Zij adviseren daarom de waterbedrijven om te proberen betrokken te raken bij het opstellen van die beheerplannen. We willen wat verder ingaan op twee aspecten van dit advies, namelijk op het advies betrokken te raken en op de kansen en onzekerheden van beheerplannen.

Wij onderschrijven ten volle het belang voor waterbedrijven om betrokken te zijn bij het opstellen van beheerplannen. De wetgever heeft dit belang ook onderkend en in artikel 19a van de Natuurbeschermingswet 1998 opgenomen dat Gedeputeerde Staten bij de vaststelling van beheerplannen overleg moeten voeren met de eigenaren, gebruikers en andere belanghebbenden, alsmede met het bestuur van waterschappen. GS hebben dus de wettelijke plicht om waterschappen maar ook andere waterbedrijven (in de rol van eigenaar, gebruiker of belanghebbende) te betrekken bij het maken van beheerplannen. De oproep aan waterbedrijven om "proberen betrokken te raken" is wat ons betreft dan ook veel te voorzichtig. U mag als waterbedrijf best de deur van het provinciehuis forceren om uw belangen veilig te stellen.

Waarom is het beheerplan zo belangrijk voor waterbedrijven? Dat heeft te maken met de samenhang met de vergunningplicht. In beginsel moet voor projecten en handelingen die een effect kunnen hebben op de instandhoudingsdoelstellingen, een

vergunning worden aangevraagd. Er is echter een uitzondering: de vergunningplicht geldt niet voor "het realiseren van projecten of het verrichten van andere handelingen overeenkomstig een beheerplan" (artikel 19d, lid 2 Nbw '98). Als in een beheerplan wordt geconstateerd en vastgelegd dat activiteiten van waterbedrijven mogen plaatsvinden, al dan niet onder voorwaarden, dan is voor die activiteiten dus geen vergunning nodig. Om vergunningprocedures achteraf, met alle bijbehorende onderzoeken en procedurele risico's, te vermijden, is het daarom essentieel dat de activiteiten van waterbedrijven in de beheerplannen zoveel mogelijk als toelaatbare activiteit worden vastlegd.

Het is echter zeker geen gelopen race dat deze activiteiten (zoals waterwinningen) daadwerkelijk in deze plannen als toelaatbaar worden vastgelegd. Dat komt doordat bij het opstellen de instandhoudingsdoelstellingen voor de natuur centraal staan en niet het huidige of gewenste toekomstige gebruik. Alleen als het echt evident is dat er geen negatieve gevolgen zijn, zal bestaand gebruik (of uitbreiding of wijziging daarvan) toegestaan worden. Is dat niet duidelijk, dan zal er een vergunningplicht blijven.

Het is voor waterbedrijven dan ook van zeer groot belang om actief deel te nemen aan het opstellen van beheersplannen. En om er voor te zorgen dat ze daarbij goed beslagen ten ijs komen: weet wat u wilt en zorg voor voldoende deskundigheid. De belangen zijn te groot om hier te lichtzinnig mee om te gaan. Het voorbeeld dat Bernhardi e.a. geven, namelijk de door het natuurbelang gedwongen beëindiging van de kokkelvisserij in de Waddenzee, geeft een treffend voorbeeld van de ultieme consequenties. ❏

**Marcel de Theije en
Arjan Bossenbroek
(Witteveen+Bos)**

